

PB173 – Binární programování Linux

II. Parsery

Jiri Slaby

Fakulta informatiky
Masarykova univerzita

1. 10. 2015

- Kolokvium za DÚ
 - DÚ do příštího cvičení
- Login/heslo
 - vyvoj/vyvoj
- GIT: <http://github.com/jirislaby/pb173-bin>
 - `git pull --rebase`
- Studijní materiály v ISu

Sekce 1

Parsery

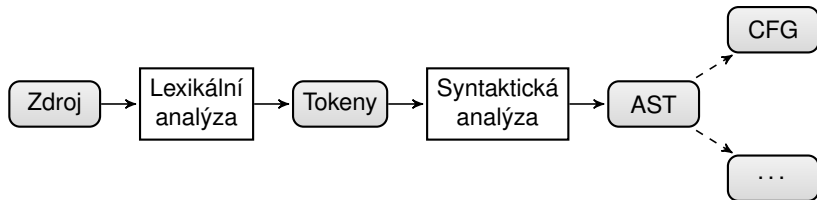
- Analyzátor jazyka
 - Přírozeného, *programovacího*, ...
- Výstupem je nějaký lépe zpracovatelný popis jazyka
 - Např. informace v grafu nebo stromu
 - Několik mezifází, jak toho dosáhnout
 - Projdeme si na dalších slidech
- Získané informace se dále využijí
 - K překladu do jiného jazyka (např. strojového)
 - K interpretaci
 - ...
- Detailněji o jazycích a parserech např. v „Dragon Book”

- Ručně psané
 - Rychlost parseru a explicita
 - GCC (Demo)
- Generované nástroje
 - Rychlost napsání parseru a přehlednost
 - LEX+YACC
 - FLEX+BISON
 - ANTLR
 - A další

- Nástroj ke generování parserů
- Psaný v Javě
- Vstup je LL(*) gramatika (shora-dolů, čitelná)
- Generuje parseery do různých jazyků
 - Java, C, C++, C#, ...
 - Podpora pro C jen ve verzi 3 (pro 4 se připravuje)

Stáhněte a zprovozněte si ANTLR 3

- 1 <http://www.antlr3.org/download.html>
 - Ukládejte do pb173-bin/02/
 - ANTLRWORKS: „Version 1.5”
 - ANTLR: „Complete ANTLR 3.5.2 Java binaries jar”
- 2 Knihovna pro C (libantlr3c a libantlr3c-devel)
 - RPM: <http://software.opensuse.org>
 - Zdroje: <http://www.antlr3.org/download/C/>
- 3 Vyzkoušejte generovat Parser.g z pb173-bin/02/test/
 - make
- 4 Puštěte je
 - `./parser test_input`
 - Změňte test_input a zkuste znovu

1 Lexikální analýza

- Převod sekvence znaků na sekvenci „tokenů“
 - Např. „`int` a“ převede na „`KEYWORD:int` `ID:a`“

2 Syntaktická analýza

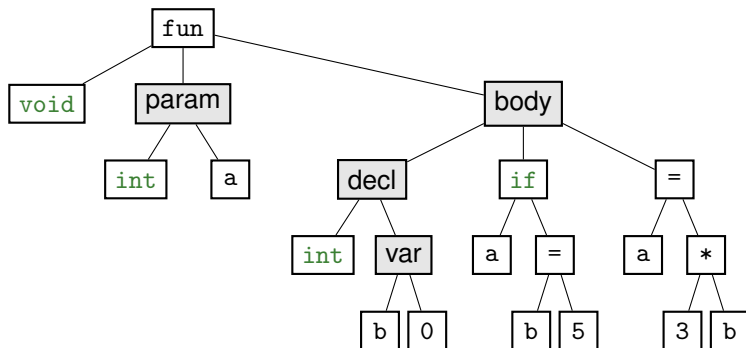
- Dává sekvence tokenů smysl?
- Ano \Rightarrow sémantická analýza
 - Přímá interpretace, tvorba AST, ...

Vnitřní struktury parseru

```
void fun(int a)
{ /* comment */
  int b = 0;
  if (a)
    b = 5;
  a = 3 * b;
}
```

⇒

key:void id:fun LPAR key:int id:a RPAR
LCUR
key:int id:b EQ num:0 SEMIC
key:if LPAR id:a RPAR
id:b EQ num:5 SEMIC
id:a EQ num:3 MULT id:b SEMIC
RCUR

ANTLR obsahuje obě části v jednom souboru

- 2 typy pravidel
 - Počáteční *velké* písmeno – lexikální
 - Počáteční *malé* písmeno – syntaktická
- ; odděluje pravidla
- : odděluje levou a pravou stranu pravidla

```
/* syntakticka analyza */
```

```
helloWorld
```

```
  : AHOJ SVETE // 2 tokeny v jednom syntaktickem pravidle
```

```
  | SVETE AHOJ { puts("Nepise se to obracene?"); }
```

```
  ;
```

```
/* lexikalni analyza */
```

```
AHOJ // vytvori token AHOJ, kdyz ...
```

```
  : 'Ahoj' // ... narazi na retezec "Ahoj"
```

```
  ;
```

```
SVETE
```

```
  : 'Svete'
```

```
  ;
```

- | odděluje možnosti
 - Více možností: `zvirata : savci | obojzivelnici ;`
 - Také kombinace podčástí: `strunatci : ('pe'|'ko')'s';`
- Opakování pravidla
 - `pravidlo?` – 0–1krát (`nicNeboX : 'x'? ;`)
 - `pravidlo*` – 0–∞krát (`kolonaAut : 'auto'* ;`)
 - `pravidlo+` – 1–∞krát (`zvukHada : 's'+ ;`)
- Rozsahy
 - `'A'..'Z'` – celá ASCII abeceda
- Speciální pravidlo pro konec souboru: EOF
 - Donutí číst celý soubor

Rozšíření gramatiky

- 1 Prozkoumejte obsah `02/test/Parser.g`
- 2 Vytvořte si token `NUMBER` pro čísla `(('0'..'9'+)`
- 3 Vytvořte si tokeny pro `+` a `-`
- 4 Vytvořte si nové pravidlo `expr` pro tyto 2 operace
 - Bude obsahovat 2 možnosti (oddělené `|`)
 - Pro sčítání např. `NUMBER PLUS NUMBER`
- 5 Přidejte do `translationUnit` novou možnost
 - Bude odpovídat $1-\infty$ opakováním `expr`
- 6 Vyzkoušejte nově podporované vstupy
 - `1+2`, `100-10`, apod.

Formát celého souboru pro ANTLR

```
grammar Jmeno; // shoda s nazvem souboru
options {
    language = C; // vystupni jazyk parseru
}
@header {
#define X 10
    // vlozi se na zacatek generovaneho parseru
}
@members {
    static void moje_funkce() { ... }
    // vlozi se za hlavicku parseru
}

pravidlo1
    : pravidlo2
    | pravidlo3;
...
```

Sekce 2

Akce pravidel

Pravidla mohou obsahovat akce

- Kód spouštěný při určitých událostech
- { C code } za pravostrannými tokeny
- Vykoná se ihned, když token odpovídá vstupu

```
p : ID {  
    puts("found an ID");  
} ID {  
    puts("found second ID");  
} ID {  
    puts("wow, 3 IDs");  
}  
;
```

Akce pravidel

- 1 Dopište akce na konec obou možností expr
- 2 Vypište nějaký text
 - Ale různý pro každou možnost
- 3 Vyzkoušejte

Každý token má vlastnosti

- `line` – zdrojový řádek
- `pos` – zdrojový sloupec
- `text` – tokenizovaný řetězec („Ahoj” pro AHOJ)
 - Jak pro tokeny (pravé strany), tak pro pravidla (levé strany)
 - Typ: `pANTLR3_STRING`, obsahuje `char *chars`
- Akce můžou odkazovat předcházející tokeny
 - Implicitně jménem tokenu/pravidla
(`p : NUMBER { $NUMBER.line; } ;`)
 - Nebo pojmenováním
(`p : n1=NUMBER PLUS n2=NUMBER { $n2.pos; } ;`)

```
helloWorld : x=AHOJ y=SVETE {  
    printf("line=%d col=%d x=%s y=%s whole=%s\n",  
        $x.line, $x.pos,  
        $x.text->chars, $y.text->chars,  
        $helloWorld.text->chars);  
}  
;
```

Vlastnosti pravidel

- 1 Pro každou operaci sčítání/odčítání
 - Vypište číslo řádku a sloupce pro obě čísla (`$NUMBER.line` a `$NUMBER.pos`)
 - Vypište obě čísla jako řetězec (`$NUMBER.text->chars`)
- 2 Vyzkoušejte roztroušením textu po testovacím vstupu

Každé pravidlo může akceptovat/vracet hodnotu

- Stejně jako funkce
- `levaStrana[type1 param1, ...] returns [typeR ret] : pravaStrana;`
 - Pak lze v akcích odkazovat na `$param1` typu `type1`
 - Akce *musí* nastavovat `$ret` typu `typeR`

```
translationUnit
    : expr[5] EOF { printf("I'm done\n", $expr.ret); }
;
```

```
expr[int par] returns [int ret]
    : n1=NUMBER PLUS n2=NUMBER {
        $ret = $par * atoi($n1.text->chars) + atoi($n2.text->chars);
    }
    | SVETE AHOJ { $ret = 0; }
;
```

Vlastnosti pravidel

- 1 Vytvořte si pravidlo pro čísla
 - `number : NUMBER ;`
- 2 Z něj a z `expr` si vracejte (smysluplnou) hodnotu
 - Tj. počítejte
- 3 V `translationUnit` vypište výsledek
 - Pro každé `expr`

Každé pravidlo může mít inicializace/ukončení

- Na konci levé strany pravidla
- Před aplikováním pravidla: `@init{ ... }`
 - Např. inicializovat proměnné
- Po aplikování pravidla: `@after{ ... }`
 - Např. počítání

`expr[int par] returns [int ret]`

```
@init{ $ret = 0; }
```

```
@after{ $par--; }
```

```
: n1=NUMBER PLUS n2=NUMBER {
```

```
    $ret = $par * atoi($n1.text->chars) + atoi($n2.text->chars);
```

```
}
```

```
;
```